

פסיכולוגיה התפתחותית – מוגבר

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעותיים.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים:

פרק ראשון	20	נקודות
פרק שני	60	נקודות
פרק שלישי	20	נקודות
סה"כ	100	נקודות

ג. חומר עזר מותר לשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: ענה על מספר השאלות הנדרש בשאלון. המעריך יקרא ויעריך את מספר התשובות הנדרש בלבד, לפי סדר כתיבתן במחברתך, ולא יתייחס לתשובות נוספות.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).

כתוב "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. כתיבת טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה!

בשאלון זה 5 עמודים.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר, אך מכוונות הן לנבחנות והן לנבחנים.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (20 נקודות)

ענה על כל השאלות 1-4 בתשובון שבעמוד 19 מחברת הבחינה שלך (לכל שאלה – 5 נקודות).
לכל שאלה ארבע תשובות, אך רק אחת מהן נכונה. סמן X במשבצת שמתחת לאות המציינת את התשובה
שבחרת. שים לב, עליך לסמן את תשובותיך ליד השאלות 1-4.

שאלה 1

הגננת החליטה ללמד את הילדים לאכול בסכין ובמזלג בעזרת צפייה בסרט שבו ילדים אוכלים בסכין ובמזלג באופן נכון.
הגננת פעלה לפי תיאוריית הלמידה של:

א. ויגוצקי – התיאוריה הקוגניטיבית-חברתית.

ב. פבלוב – התניה קלאסית.

ג. בנדורה – למידת חיקוי.

ד. סקינר – התניה אופרנטית.

שאלה 2

אימא של רוני ביקשה ממנה שוב ושוב להכין שיעורי בית. רוני מיהרה להכין את שיעורי הבית, כדי שאימא תפסיק לבקש
ממנה. איזה סוג של חיזוק קיבלה רוני מאימא?

א. חיזוק מלא

ב. חיזוק חלקי

ג. חיזוק חיובי

ד. חיזוק שלילי

שאלה 3

המורה תלתה על לוח המודעות שבכיתה את דף הציונים במתמטיקה. כאשר ראה גולן שהוא נכשל במבחן, הוא פרץ בבכי והלך להתקשר לאימו. מהו סגנון ההתמודדות של גולן על-פי המודל של גש"ר מאח"ד?

- א. רגש, חברה
- ב. שכל, רגש
- ג. רגש, משפחה
- ד. שכל, משפחה

שאלה 4

המורה ביקשה מהתלמידים לבנות דגם של הר געש. איזה סוג חשיבה בא לידי ביטוי במשימה זו?

- א. חשיבה אסוציאטיבית
- ב. חשיבה חזותית
- ג. חשיבה מילולית
- ד. חשיבה ממוקדת

פרק שני (60 נקודות)

ענה על חמש מבין השאלות 5–12 (לכל שאלה – 12 נקודות).

שאלה 5

במבחן במתמטיקה מיכל לא הצליחה לפתור את אחת השאלות. מיכל חשבה וחשבה. לפתע הבינה מהי הדרך לפתרון השאלה וענתה עליה במהירות וללא טעויות.

איזו למידה התרחשה אצל מיכל? ציין שני מאפיינים של למידה זו, והדגם אותם מתוך התנהגותה של מיכל.

שאלה 6

מהי שיטת עיצוב התנהגות?

הסבר כיצד ניתן ללמד תלמיד להכין שיעורי בית בקביעות בעזרת שיטה זו.

שאלה 7

תלמידי י"ב התלוננו שיש עליהם עומס רב – גם מבחנים ברצף וגם למידה ושינון של טקסטים למסיבת הסיום והדבר גורם ללחץ ולפגיעה בהישגים. הם חוששים שיתבלבלו, שישכחו ושלא יצליחו להתמודד עם כל המשימות. ציין שמות של **שני** גורמים לשכחה, ותאר כיצד הם יכולים לבוא לידי ביטוי אצל התלמידים.

שאלה 8

המורה לפסיכולוגיה החליטה ללמד נושא חדש על-פי גישת **האינטליגנציות המרובות** של גרדנר, והטילה על התלמידים סוגים שונים של משימות (א'–ג' להלן). ציין איזו אינטליגנציה תחזק המורה אצל התלמידים באמצעות כל אחת מהמשימות.

- הצגת הנושא בתרשימים, בטבלאות, במצגת ובגרפים.
- למידת הנושא בזוגות או בחברותא.
- כתיבת שיר המציג את הנושא.

שאלה 9

אלברט בנדורה ערך מחקר שבו בדק כיצד **חשיפה** לדגם המתנהג בתוקפנות משפיעה על התנהגותם של ילדים בגיל הגן. תאר בקצרה את המחקר, והבא מסקנה **אחת** שעולה ממנו.

שאלה 10

מהי למידה? הבא דוגמה לשינוי התנהגותי הנובע מלמידה, ודוגמה לשינוי התנהגותי שאינו נובע מלמידה.

שאלה 11

רותי רצתה להיכנס לבית המרקחת. בדלת הכניסה, דחפה אותה לקוחה אחרת כדי להיכנס לפניה. תאר **שני** סוגי תוקפנות על-פי מקקובי, וציין איזה סוג תוקפנות חוותה רותי.

שאלה 12

אורית קיבלה יום חופש והתלבטה כיצד לבלות בו: ללכת לראות סרט שמאוד רצתה לראות, או להישאר בבית ולהזמין אליה את חברותיה האהובות. לאורית קונפליקט בין מניעים. קבע באיזה קונפליקט מדובר, ו**נמק** את קביעתך.

פרק שלישי (20 נקודות)

ענה על שאלה 13 – שאלת חובה.

שאלה 13

הסבר **ארבעה** מבין המונחים א'-ו' (לכל מונח – 5 נקודות).

- א. הכללה
- ב. משבר התפתחותי
- ג. למידת עמיתים – למידה שיתופית
- ד. אינטליגנציה רגשית
- ה. מושגים ספונטניים
- ו. מנת משכל (IQ – Intelligence Quotient)

בהצלחה!